

TRAKYA FLORASINA YENİ İLÂVELER¹⁾

NOUVELLES CONTRIBUTIONS À LA FLORE DE LA TURQUIE D'EUROPE

Prof. Dr. Asuman BAYTOP

İstanbul Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi

Farmasötik Botanik Kürsüsü

1955 yılından bu yana memleketimizin Trakya bölgesinde yaptığımız floristik araştırmalar sonunda, Trakya florasına ve bu arada Türkiye florasına bazı türler ilâve etmiş bulunuyoruz.

İlk yıllarda nispeten seyrek olan botanik gezilerimiz, 1968 yılından sonra, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'ndan bir proje dolayısıyla gördüğümüz maî destek sayesinde sıklaştırılmış ve Trakyanın birçok bölgelerini kısa bir zamanda gezmek ve bu bölgelerden bitki toplamak imkânı kazanılmıştır²⁾.

Memleketimizin Trakya bölgesi nispeten zengin ve çeşitli bir bitki örtüsüne sahiptir. Kuzeydeki Istranca dağları ve nemli ormanları, güneydeki Ganos dağı ve Kurudağlar ile Akdeniz vejetasyonu, orta kısımdaki stepleri, bundan başka dere boyları, gölleri, bataklıkları, deniz sahillerindeki kumulları ile, bu bölge değişik coğrafi ve klimatik şartlara, dolayısıyle zengin bir floraya sahiptir. Nitekim kapladığı 23.485 km² lik bir yüzölçümü (Dönmez 1968) üzerinde yetişen vasküler bitki türlerinin sayısı, 1966 da yayımlanan bir listeye göre 2006 dir (Webb 1966). Çalışmalarımızla (Baytop 1955-71) ve diğer son yayınlarla (Demiriz 1969, Demiriz, Tutel ve Aydin 1969) bölgenin florasına yeni türlerin veya varlığı şüpheli olan türlerin kesin olarak ilâve edilişi, bölgenin floristik bakımından incelenmeye değer bir durumda olduğunu ortaya koymaktadır. Bu türler aşağıda bir liste halinde derlenmiştir.

1) Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, II. Bilimsel Kongresinde yapılan tebliğin ilâveli şeklidir ; Ankara, 18 Kasım 1969.

2) Toplanan örnekler halen İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumunda saklıdır. Desteğinden dolayı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'na müteşekkirim.

Liste, Hayek'in sistematik sırasına göre düzenlenmiştir (Hayek 1924-33). Türkiye için yeni olduğu tespit edilen veya Türkiyede mevcudiyeti kesinleştirilen türler bir yıldız (*) ile işaretlenmiştir.

Bu listede adı geçen bitkilerden üçü, *Thelypteris palustris* Schott, *Polypodium australe* Féé ve *Anemone ranunculoides* L., Türkiye Trakyasından ilk defa Demiriz tarafından toplanmış ve bu husus kendi çalışmalarında belirtilmiştir (Demiriz, Tutel ve Aydın 1969, Demiriz 1969). Diğerlerinin bölgemizdeki mevcudiyeti hakkında ilk bilgiler, yazarın bugüne kadar yayımladığı ve Trakya florası ile ilgili çalışmalarında mevcuttur (Baytop 1955-71).

Pteridophyta:

- Thelypteris palustris* Schott
Cystopteris fragilis (L.) Bernh.
Polypodium australe Féé
Salvinia natans (L.) All.

Gymnospermae:

- * *Juniperus communis* L. subsp. *communis*
* *Ephedra distachya* L. subsp. *distachya*
Ephedra major Host

Dicotyledones:

- Euphorbia characias* L.
* *Anemone ranunculoides* L.
Thalictrum aquilegifolium L.
Reseda alba L.
* *Elatine alsinastrum* L.
Crataegus pentagyna Waldst. et Kit.
Crataegus azarolus L.
* *Sarrothamnus scoparius* (L.) Koch
Lythrum virgatum L.
Oenothera biennis L.
Trapa natans L.
* *Oenanthe aquatica* (L.) Poir.
Oenanthe fistulosa L.
* *Chaerophyllum temulum* L.
* *Sympytum ottomanum* Friv.
Verbascum mucronatum Lam.
Veronica longifolia L.
Digitalis ambigua Murr.
* *Utricularia australis* R. Br.

Leonurus marrubiastrum L.
Plantago crassifolia Forsk.
Jasione heldreichii Boiss. et Orph.
Solidago virgaurea L.
Artemisia campestris L.

Monoctyledones:

Sagittaria sagittifolia L.
* *Stratiotes aloides* L.
Hydrocharis morsus-ranae L.
* *Vallisneria spiralis* L.
* *Potamogeton perfoliatus* L.
* *Colchicum bowlesianum* B. L. Burtt
* *Polygonatum latifolium* Desf.
* *Cyperus difformis* L.
Scirpus mucronatus L.
* *Agropyron pectiniforme* Roem. et Schult.
Aegilops cylindrica Host
Arundo donax L.
Arundo plinii Turra
Sclerochloa dura (L.) Beauv.
Calamagrostis pseudophragmites (Hall. f.) Koel.
* *Alopecurus pratensis* L.
Phalaris arundinacea L.
Leerzia oryzoides (L.) Sw.
* *Paspalum distichum* L.
Epipactis palustris (L.) Crantz
Lemna polyrhiza L.
Typha laxmanni Lepech.

ÖZET

1955 yılından bu yana memleketimizin Trakya bölgesinde yaptığımız botanik araştırmalar (Baytop 1955-71) ve diğer son yayınlar (Demiriz 1969, Demiriz, Tutel ve Aydın 1969) ile, Trakya florasına ve bu arada Türkiye florasına ilâve edilen türler bir liste halinde belirtilmiştir. Bu ilâvelerin mevcudiyeti, bölgenin floristik bakımından incelenmeye değer bir durumda olduğunu ortaya koymaktadır.

Liste 53 tür ihtiva etmektedir. Bu türlerden 18 i Türkiye için yenisidir veya Türkiye'de yetiştiği kesinleşmiş durumdadır. Liste incelendiğinde, Trakya florasına ilâve edilen türlerin takriben yarısının su ve su kenarı bitkileri olduğu göze çarpmaktadır.

RÉSUMÉ

L'auteur donne une liste des plantes vasculaires qui ont été ajoutées, à partir de 1955 , à la flore de la Turquie d'Europe, par ses publications et celles de Demiriz et de ses collaborateurs.

La liste représente 53 espèces dont 18 semblent être nouvelles ou confirmées pour la Turquie (marquées par *). La moitié d'entre elles sont des plantes aquatiques ou des lieux humides.

BİBLİYOGRAFYA

1. BAYTOP, A. (1955) : 4. Türk Biologi Kongresinin botanik gezileri. - Türk Biol. Derg. 5 (4) : 158 - 167.
2. BAYTOP, A. (1961) : Trakyada botanik gezilerimiz. - Türk Biol. Derg. 11 (2) : 38 - 43.
3. BAYTOP, A. (1963) : İstanbul florasına ait üç Gramine hakkında (Trois Graminées de la flore d'Istanbul). - Türk Biol. Derg. 13 (1) : 7 - 11.
4. BAYTOP, A. (1966) : Une liste des Graminées de la flore d'Istanbul (İstanbul Graminelerinin bir listesi). - İst. Ecz. Fak. Mec. 2 (1) : 14 - 45.
5. BAYTOP, A. (1968a) : Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe (Trakya florasi üzerinde bazı notlar). - İst. Ecz. Fak. Mec. 4 (1) : 50 - 54.
6. BAYTOP, A. (1968b) : Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe. II (Trakya florasi üzerinde bazı notlar. II). - İst. Ecz. Fak. Mec. 4 (2) : 77 - 81.
7. BAYTOP, A. (1969a) : Trakya Gramineleri I : *Arundineae* (The grasses of European Turkey I : *Arundineae*). - İst. Ecz. Fak. Mec. 5 (3) : 119 - 129.
8. BAYTOP, A. (1969b) : Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe. III (Trakya florasi üzerinde bazı notlar. III). - İst. Ecz. Fak. Mec. 5 (3) : 143 - 146.
9. BAYTOP, A. ve ÖKTEM, F. (1970) : Trakyada *Typha* cinsi (The genus *Typha* in Turkey-in-Europe). - İst. Ecz. Fak. Mec. 6 (2) : 53 - 64.
10. BAYTOP, A. ve ÖZOCAK, N. (1970) : İSTE Herbariumundaki Türkiye bitkileri örnekleri, I : *Pteridophyta* ve *Gymnospermae* (Turkish material in İSTE Herbarium, I : *Pteridophyta* and *Gymnospermae*). - İst. Ecz. Fak. Mec. 6 (2) : 65 - 79.
11. BAYTOP, A. ve ERTEM, G. (1971) : Trakyada *Euphorbia* cinsi (The genus *Euphorbia* in Turkey-in-Europe). - İst. Ecz. Fak. Mec. 7 (1) (Baskıda).
12. DEMİRİZ, H. (1969) : Türkiye Flora ve Vejetasyonu üzerinde araştırmalar : I. Türkiye florası için yeni bir *Anemone* : *Anemone ranunculoides* L. (Studia ad Floram et Vegetationem Turciae pertinentia : I. A new *Anemone* for the flora of Turkey : *Anemone ranunculoides* L.). - İst. Üniv. Fen Fak. Mec. Seri B, 34 (1-2) : 119 - 122.
13. DEMİRİZ, H., TUTEL, B. ve AYDIN, A. (1969) : Türkiye Flora ve Vejetasyonu üzerinde araştırmalar : IV. Türkiye *Pteridophyt*'lerine ait yeni materyaller : *Filicales* (Studia ad Floram et Vegetationem Turciae pertinentia : IV. New materials to the Pteridophytes of Turkey : *Filicales*). - İst. Üniv. Fen. Fak. Mec. Seri B, 34 (3-4) : 137-181.
14. DÖNMEZ, Y. (1968) : Trakyanın bitki coğrafyası. İstanbul.
15. HAYEK, A. von (1924-33) : Prodromus floriae peninsulae Balcanicae. Band 1 - 3. Berlin-Dahlem.
16. WEBB, D. A. (1966) : The flora of European Turkey. - Proc. Roy. Irish Acad. 65 Sect. B (1) : 1 - 100.